

je štetu prouzrokovalo (štetnika), nije u skladu sa propisima Evropske unije. Navedeno ograničenje prava žrtve saobraćajne nezgode, nije opravdano. Tužba protiv štetnika ne bi trebala da bude prepreka za podnošenje odštetnog zahteva birou za naknadu štete.

Bez obzira na grešku učinjenu u čl. 55, st. 1 ZOOS, domaćem zakonu ne mogu se uputiti oštre kritike. Zakonodavac je, ugledajući se na pravo Evropske unije, zaštitu lica iz Srbije koja su u inostranstvu pretrpela štetu, normirao na odgovarajući način. Ipak, ekonomska zaštita naših sugrađana, koji su van Srbije pretrpeli saobraćajnu nezgodu, nije jednaka ekonomskoj zaštiti lica sa prebivalištem u državama Evropske unije u analognim situacijama. Uzrok te nejednakosti ne treba tražiti u nedostacima domaćih odredaba materijalnog prava. Nejednakost između lica sa prebivalištem u Srbiji i lica koja žive u Evropskoj uniji, postoji jednostavno zbog toga što se u Srbiji odgovarajuće norme ne primenjuju. Primena normi koje bi omogućile da se u Srbiji efikasno naknadi šteta iz saobraćajne nezgoda koja se desila u inostranstvu, odložena je do neutvrđenog budućeg dana – dana kada će Srbija postati punopravna članica Evropske unije.

Zakonodavac je ispravno uočio da domaći biro za naknadu štete ne bi trebalo da bude krajnji platilac odštete u slučaju kada je inostranim vozilom u inostranstvu prouzrokovana šteta. Pravila o regresu omogućava-

vaju da se teret naknade štete na kraju prevale na strano osiguravajuće društvo ili na lice koje je štetu prouzrokovalo.

Dileme se mogu javiti u slučaju regresnog zahteva biroa za naknadu štete jedne zemlje prema Garantnom fondu druge zemlje. Regresni zahtev prema domaćem Garantnom fondu, po izričitoj zakonskoj odredbi i duboko ukorenjenoj sudskoj praksi, ne može se ostvarivati. Međutim, imajući u vidu izričite odredbe evropskog propisa i domaćeg zakona o pravu biroa za naknadu štete na regres (refundaciju) prema Garantnom fondu, te dileme treba rešiti primenom principa *lex specialis derogat legi generali*. Biro za naknadu štete po specijalnim odredbama, koje će se primenjivati kad Srbija pristupi Evropskoj uniji, može imati pravo da se regresira od Garantnog fonda.

Poslovi biroa za naknadu štete zakonom su povereni Udruženju osiguravača Srbije. Takvo zakonsko rešenje nesumnjivo jeste u okviru koji je postavljen komunitarnim propisima Evropske unije. Zakonodavac je postupio u skladu sa rešenjima koja su prihvaćena u pravima država koje su po pravnoj tradiciji slične našoj zemlji. Efikasno postupanje Udruženja osiguravača Srbije u praksi po odštetnim zahtevima, takođe je jedan od razloga zbog kojih izgleda opravdano da se poslovi biroa za naknadu štete povere Udruženju osiguravača Srbije.

Milos RADOVANOVIC, LL.M.
Halkbank, Belgrade

Compensation body

UDC: 368.214(4-672EU)
Systematic scientific paper

SUMMARY

European Union laws have established legal institutes responsible for providing protection for visiting victims. Injured party from a Member State of European Union, under certain conditions, is entitled to submit a claim for compensation in its own country, even if traffic accident has occurred outside that party's Member State of residence. Compensation body guarantees compensation to injured party in its own State, even if a damage has occurred in some other State.

Author in this paper analyzes certain provisions of European Union Directives and provisions of Serbian Law on Compulsory Traffic Insurance. Attention is concentrated on provisions regulating compensation

body as legal institute. Author compares provisions of Serbian Law and provisions of European Union Directives regulating protection of visiting victims. Starting from this comparison, author concludes that the provisions of Law on Compulsory Traffic Insurance are in compliance with European Union law. Substantial provisions of Law on Compulsory Traffic Insurance, regulating compensation of a damage caused in traffic accident occurred outside Serbian territory, prescribes adequate protection for injured party. Substantial provisions of Law on Compulsory Traffic Insurance receive positive assessment from the author, but author emphasizes that application of these provisions is delayed until the day Serbia's accession to the European Union.

Key words: motor third party liability insurance, protection for visiting victims, compensation body, claims representative, green card

LITERATURA (REFERENCES)

Council Directive 72/166/EEC of 24 April 1972 on the approximation of the laws of Member States relating to insurance against civil liability in respect of the use of motor vehicles, and to the enforcement of the obligation to insure against such liability, *OJ L 103*, 2.5.1972.

Council of Bureaux, *Interactive map*, dostupno na: <https://www.cobx.org/highcharts-maps>, 11. 2. 2019.

Council of Bureaux, *Internal Regulations*, dostupno na: https://www.cobx.org/sites/default/files/cob_file_folder/17-internal-regulations-helsinki-en.pdf, 17. 2. 2019.

Council of Bureaux, *EU MID Bodies*, dostupno na: <https://www.cobx.org/article/49/eu-mid-bodies>, 10. 3. 2019.

Council of Bureaux, Implementing regulation for the Agreement between Compensation Bodies and between Compensation Bodies and Guarantee Funds of 29 April 2002, dostupno na: http://www.verkehrsofopferhilfe.de/wp-content/uploads/2016/06/Abkommen_von_Rotterdam.pdf, 9. 3. 2019.

Ćurković, M. (2013). *Komentar Zakona o obveznim osiguranjima u prometu*. Zagreb: Inženjerski biro.

Čolović, V. (2009). Kritski sporazum – opšta pravila (sistem zelene karte), Babić, B. (ur.) u: *Vodič kroz pravo Evropske unije*, (493–499). Beograd: Institut za međunarodnu politiku i privredu, Pravni fakultet Univerziteta u Beogradu, JP Službeni glasnik.

Čolović, V. (2007). *Međunarodno osiguranje autoodgovornosti*. Beograd: Dosije.

Elvers, R. (2003). Implementing the Forth Motor Insurance Directive in Germany, *AIDA - Motor Insurance Working Group Bulletin*, November 2003, dostupno na: http://www.aida.org.uk/pdf/motorinsbulletin_nov03.pdf, 9. 3. 2019.

González Estévez, E., A., Badillo Arias, J., A. (2014). Out-of-Court dispute resolution mechanisms in the insurance sector, *Consort seguros – revista digital*, no. 1, dostupno na: <http://www.consortsegurosdigital.com/en/numero-01/front-page/out-of-court-dispute-resolution-mechanisms-in-the-insurance-sector>, 17. 2. 2019.

Ivančević, K. (2014). Obavezna osiguranja u saobraćaju, Radojević, M. (ur.) u: *Pravo osiguranja*, (302–352). Beograd: Pravni fakultet Univerziteta Union, JP Službeni glasnik.

Ilkić, Z. (2012). Odgovornost osiguranika od autoodgovornosti za prouzrokovanu štetu, *Zbornik Pravnog fakulteta u Novom Sadu*, 1, 507–522.

Jankovec, I. (1996). Zakon o osiguranju imovine i lica – komentar čl. 73–108, Vujović, R. (ur.) u: *Zakon o osiguranju imovine i lica – komentar* (165–206). Beograd: Dunav Preving.

Kálmán, K. (2003). The Effects of EU Insurance Directives on Motor Third Party Liability Legislation in Hungary, *AIDA - Motor Insurance Working Group Bulletin*, November 2003,

dostupno na: http://www.aida.org.uk/pdf/motorinsbulletin_nov03.pdf, 9. 3. 2019.

Lapčić, V. (2017). Srpsko tržište osiguranja se menja na bolje – Intervju Duška Jovanovića Generalnog sekretara Udruženja osiguravača Srbije, *Svet osiguranja* – izdanje za Srbiju, Crnu Goru i Makedoniju, 7, 2017, dostupno na: <http://svjetosiguranja.eu/sr/clanak/2017/7/srpsko-trziste-osiguranja-se-menja-nabolje,1623,21305.html>, 10. 3. 2019.

Marson, J., Ferris, K. (2017). Motor Vehicle Insurance Law: Ignoring the Lessons from King Rex, *Business Law Review*, dostupno na: <http://shura.shu.ac.uk/15752/3/Marson-Motor%20Insurance%20and%20King%20Rex%20%28AM%29.pdf>, 14. 2. 2019.

Merkin, R., Stuart-Smith, J. (2004). *The Law of Motor Insurance*. London: Sweet & Maxwell.

Nemeth, K. (2001). *European Insurance Law – A Single Insurance Market?* San Domenico: European University Institute Florence.

Pak, J. (2009). „Direktive Evropske unije u oblasti osiguranja od odgovornosti za štete od motornih vozila”, Babić, B. (ur.) u: *Vodič kroz pravo Evropske unije*, (448–472). Beograd: Institut za međunarodnu politiku i privredu, Pravni fakultet Univerziteta u Beogradu, JP Službeni glasnik.

Pak, J. (2013). *Pravo osiguranja*. Beograd: Univerzitet Singidunum.

Petrović, N. (2006). Međunarodno osiguranje od autoodgovornosti, *Pravo i privreda*, 1-4, 84–102.

Petrović Tomić, N. (2017). Evropski okvir vansudskog rešavanja sporova iz osiguranja od odgovornosti imalaca motornih vozila i srpsko pravo, Jovanović, S., Marano, P. (urednici) u: *Srazmernost i pravna izvesnost u osiguranju*, (68–86). Palić: Udruženje za pravo osiguranja, Udruženje osiguravača Srbije.

Petrović, Z., Čolović, V., Mrvić-Petrović N. (2010). *Obavezna osiguranja u saobraćaju i naknada štete*. Beograd: JP Službeni glasnik.

Slavnić, J. (2010a). Nedostaci u načinu organizovanja garantnog fonda i propisanim merama nadzora u novom Zakonu o obaveznom osiguranju u saobraćaju, *Revija za pravo osiguranja*, 9(3), 9–19.

Slavnić, J. (2010b). Pogled na neka nova zakonska rešenja neprimerena obaveznom osiguranju od autoodgovornosti, *Pravni život*, 11, 611–626.

Slavnić, J. (2011). Gubitak prava iz osiguranja od autoodgovornosti prema novom Zakonu o obaveznom osiguranju u saobraćaju, *Revija za pravo osiguranja*, 10(1), 15–22.

Slijepčević, D. (2004). Mogućnost ostvarenja regresnog prava osiguravača iz sredstava garantnog fonda, Petrović, Z. (ur.) u: *Aktuelni problemi naknade štete i osiguranja*, (317–326). Budva: Udruženje za odštetno pravo.

Terzić, N. (2006). Primena Četvrtre Direktive EU o osiguranju od autoodgovornosti, Slavnić, J., Šulejić, P. (ur.) u: *Osiguranje u susret procesu pridruživanja SCG EU*, (93–111). Palić: Udruženje za pravo osiguranja Srbije i Crne Gore.

Tomadini, A. (2003). France Implements Fourth European Directive, *AIDA - Motor Insurance Working Group Bulletin*,

November 2003, доступно на: http://www.aida.org.uk/pdf/motorinsbulletin_nov03.pdf, 9. 3. 2019.

Šulejić, P. (2005). *Pravo osiguranja*, Beograd: Dosije.

Verkehrsofferhilfe E. V, *Compensation Body*, dostupno na: <http://www.verkehrsofferhilfe.de/en/entschaedigungsstelle>, 10. 3. 2019.

Zakon o obaveznom osiguranju u saobraćaju, *Službeni glasnik RS*, br. 51/09, 78/11, 101/11, 93/12 i 7/13.

Zakon o rešavanju sukoba zakona sa propisima drugih

zemalja, *Službeni list SFRJ*, br. 43/82 i 78/82 i *Službeni list SRJ*, br. 46/96.

Zakon o parničnom postupku, *Službeni glasnik RS*, br. 72/11, 49/13, 74/13 i 55/14.

Zakon o obveznim osiguranjima u prometu Republike Hrvatske, *Narodne novine*, br. 151/05, 36/09, 75/09, 76/13 i 152/14.

Zakonik o osiguranju Republike Bugarske, *Državni glasnik*, br. 102/15 od 29. 12 2015.